

Nummer 3-2013

Tidningen
**SVENSK
TORV**

**Torven
som ger smak**

**Remissvar gör
torven het i höst**

Sidan 2

**Torvskörd kräver
noggrann planering**

Sidan 3

**EU siar om
jordprodukter**

Sidan 8

Tidningen Svensk Torv ges ut av Branschföreningen Svensk Torv i 6.500 exemplar och riktar sig till beslutsfattare, politiker, företag, föreningar och opinionsbildare.

Ansv. utgivare

Claes Rülcker, vd, Svensk Torv
claes.rulcker@svensktorv.se

Redaktör

Ingrid Kyllerstedt, Svensk Torv
ingrid.kyllerstedt@svensktorv.se

Redaktionsråd

Magnus Brandel, Svenskt Torv
Ann-Cathrin Eklund, Neova
Leif Olsson, Neova

Produktion och layout

Katarina Törnell,
Balanserad Kommunikation

Omslagsfoto

Foto: Mackmyra Svensk Whisky

Läs mer på

www.svensktorv.se

Svensk Torv

Holländargatan 17
111 60 Stockholm
tfn 08 441 70 73

Branschföreningen Svensk Torv har funnits sedan 1999 och är en samarbetsorganisation för torvproducenter och användare av torv för energiändamål samt i trädgård som jordförbättrare och som strö inom djurhållning. Syftet är bland annat att informera om torv och verka för att torv och torvmark förvaltas på ett hållbart sätt.

Ledarens rubrik

Quis exeruptatus. Ovid quae corro officaepped essunt, si to volo tem quunt, te natia solluptur?

Uptatecatum, cuscia nullab ipid quis eum fugias minis qui odia

busam que nosa ea derum ad magnimo ditiumqui blabo. Et accuptatur reitur aut volore velignis aliquod icabore mquisque cor alissum lab in comni repere pa nusdaestis sinum, sitatectium iducipsumo dolores moluptur re nus nus, erum endit, sit fuga. Ut volor atieur resedi offictur seque as inullup tationum rest, comnim hiciam fugit us autas molorit inullest, samet fugit, cuscima ximus, simi, solorio nsecepidis quis ut faccum escid ex esediorro velit qui beria duciet harum voluptati rerovitia as magnis erupidusanit rem ipsunt, sed eium vendebit adit lam, aditi conem nus, quis nem niatiur, tet doluptatum naturita quodion prorrov iduscid qui quat molupta illoriant fuga. Nem ut lant harciatum si ipienda eos re sequam, que cus voles debis et eiciundipsum aut quae dollandam ea nosaecta sit, quasper oresti dolorum

NY TEXT TILL LEDAREN

ÄR PÅ GÅNG

usae sum antumqui ut eosam nates secaborest, qui undit, venis simus et voloritia voloreri cupicabor autem quas ipienditem dolore eatatin pa nonem qui volupta tiatia dolorec abores re sundae. Nam et quo optiumet hillabo rporrovit voluptasit pore sam velest, sent veliate volut doluptatem est quas aut perio. Ut ipsunde rchicilia derum resinctota con pa aut offictur? Qui niandel ent perspicia commolu pti-

aliquasimi, sequo veneserios esti dolupta temped elessequi untotat quunt alia pro volori a voluptatur alibus doluptas dis

Trevlig läsning!

Claes Rülcker

Medarbetare på Svenskt Torv

Ingrid Kyllerstedt är kommunikations- och medieansvarig på Branschföreningen Svensk Torv. Hon är redaktör för tidningen och hemsidan www.svensktorv och ansvarar för information och mediekontakter. Har du frågor eller tips, hör gärna av dig till Ingrid.
E-post: ingrid.kyllerstedt@svensktorv.se

Magnus Brandel är projektledare på Branschföreningen Svensk Torv med särskild ansvar för politik och samhällskontakter, både i Sverige och internationellt. Han är sakkunnig inom torv, och har stor erfarenhet av bioenergi-branschen. Vill du ha information om torv eller om Svensk Torvs inställning i olika frågor, kontakta gärna Magnus.
E-post: magnus.brandel@svensktorv.se

Visste du att... en fjärdedel av Sveriges yta täcks av torv men endast en promille brukas och blir torv för energi-, odlings- eller djurhållningsändamål.

Vegetation minskar metangasutsläppen

Efterbehandling av tre myrar som ingår i ett forskningsprojekt där metangasutsläppen mäts efter avslutad torvtäkt. Resultaten är inte klara än, men mätningarna pekar på att vegetationen har stor betydelse.

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, anordnade i slutet av maj en exkursion till Bergslagen och då Toftmossen besök. Syftet var att se den efterbehandling som där genomförts efter avslutad torvtäkt.

Deltagarna fick höra mer om myrar och torvmarker i Sverige och särskilt om de hydrologiska restaureringsåtgärderna efter avslutad täkt. De fick även se vegetationskolonisation med ökande förekomst av vitmossor, dvs begynnande ny torvbildning, och de växthusgasundersökningar, som genomförs på Toftmossen. Även några våtmarksfåglar kunde observeras.

Toftmossen är ett av tre efterbehandlade täktområden, som ingår i projektet ”Restaurering av avslutade torvtäkter genom återvätning”. De andra två områdena finns i Närke söder om Örebro. Projektet stöds av Energimyndigheten och TorvForsk tillsammans med SLU.

Ett av områdena, Porlaområdet, har i år försetts med automatiska mätningar av växthusgasflöden. Det innebär tillgång på el för att dator, bredband, analysator och de avancerade styrsystemen ska kunna köras och övervakas

kontinuerligt.

Resultaten pekar hittills på att vegetationen har stor betydelse för metangasavgången från torvmark.

Text: Lars Lundin, professor, SLU
Foto ovan: Thomas Merlöv, ScanPeat AB
Foto i artikeln: SLU

Lars Lundin föreläser vitmossetablering på Toftmossen.

Söftesmåla Naturtorv AB

Familjeföretaget som satsar stort

Text: Ingrid Kyllerstedt
Foto: Thomas Merlöv

Bilden ovan:
Personal från be-
manningsföretaget
Eurospint staplar
torvblocken där
de sedan får torka
under en plastfilm.

Söftesmåla Naturtorv AB är ett familjeföretag som producerar torvblock. Ägaren Dan Johansson har nyligen investerat i en modernare och uppvärmd fabrikslokal och torvblocken bryts med hjälp av en grävmaskin och körs in med traktor och vagn.

Annat var det på hans fars och farbrors tid. Då grävdes torven upp för hand och bärgades med lok och rallar.

- Tack vare att vi har tillstånd till 2038 och att vi utökade fältet med 25 hektar kunde jag göra denna investering som gör torvjobbet mycket enklare, säger Dan Johansson när vi möter honom i personalrummet intill fabriken som ligger i Söftesmåla i Småland. En enda arbetare kan numera sköta packeringen utan tunga lyft.

En labyrint av diken

Den nya, uppvärmda fabrikslokalen och personalutrymmet ligger intill torvmyren som är på cirka 100 hektar. När vi åker ut på det gigantiska fältet ser det ut som en labyrint av diken och torvstaplar så långt man kan se. De bruna torvblocken ligger på träpallar staplade på höjden med luft mellan varje enskilt torvblock.

För att skydda torven från nederbörd så läggs en plastfilm ovanpå. Blocken förädlas vidare till torvmull och torvströ som används i trädgårdar och djurhållning.

Intill högarna syns torvdikena. Man gräver på torvtegens kant, för att sedan stapla och torka torvblocken.

- Torven har ganska lång omloppstid. Jag gräver helst upp torvblocken på hösten. Sedan får den ligga till nästa sommar då den staplas och så småningom bärgas, säger Dan.

Torvskörd kräver noggrann planering

Hur kan du veta vilken av alla dessa staplar torkade torvblock som ska bärgas med maskinen och lastas in i ladan?

- Jag för bok över all torv och antecknar när skörden bärgas, svarar

Dan och visar sin bok med skisser över myren där torvstaplarna är markerade med olika färger.

- Torvskörd kräver noggrann planering så min bok är grunden, sedan åker jag ut på fältet och känner om blocken är torra. Därefter skickar jag ut maskinen för att bärga de staplar som torkat.

De torra torvblocken läggs sedan i en lada. Till sist rivs torven till en fraktion på 0 - 40 mm och går in i den helautomatiska packeteringslin-

jen som spottar ut 300-liters plast-säckar med Söftesmåla Naturtorvs plastemballage. En robot staplar numera alla säckarna prydligt på pallar och det har därigenom förenklat arbetet .

- Jag tog över kundstocken av min far och farbror, sedan har det tillkommit kunder.

Ganska nyligen har Dan börjat exportera sin torv till den stora trädgårdsmarknaden i Nederländerna. Torvblocken lastas då med hjälp av en hjullastare direkt på lastbil med en sk walking floor. Torvströ till kött-djurhållning i Sverige levereras också i lösvikt, medan torvströ till stall och som jordförbättrare levereras i plastsäckar .

Dan Johansson tog över företaget för 13 år sedan, efter sin far och farbror Kjell och Stig Johansson som grundade företaget 1957. De grävde till en början upp torven med spade. 1989 ersattes loket av traktor som inbärningsfordon.

Söftesmåla Naturtorv AB

Ort:	Tingsryd
Ägare:	Dan Johansson
Verksamhet:	Torvproducent
Skörd:	Torvskörden är ca 25 000 m3 om året. Torven används som torvmull, torvströ, stallströ, blocktorv och jordförbättring.
Antal anställda:	5 anställda på årsbasis
Information:	E-post: softesmalanaturtorv@telia.com Tfn: 0477 - 40156 Adress: Box 56, 362 21 Tingsryd

Det har brutits torv i Söftesmåla sedan 1957 av bröderna Kjell och Stig Johansson . År 2000 togs företaget över av Kjells son Dan Johansson som bildade Söftesmåla Naturtorv AB. Sedan 2001 är företaget delägare i Scanpeat AB i Strömsnäsbruk, och RHP-certifierad.

Den automatiska packeteringslinjen spottar ut 300-liters plastsäckar med Söftesmåla Naturtorvs plastemballage. En robot staplar säckarna prydligt på pallar.

Dan Johansson är andra generationens torvproducent. Han har investerat i en ny robot och fabriksbyggnad vilket förenklar det stundtals tunga arbetet.

Förebygg bränder på torvtäkten

Text: Sidney Jämthagen
Foto: Neova

- Det brinner!

När det ropet hörs skalla vid en torvtäkt vet de flesta att ett både besvärligt och kostsamt arbete väntar, om man inte handlar rätt redan från början.

Det vet Carl-Eric Lindqvist och Leif Olsson, Neova som arbetar med förebyggande brandarbete vid torvbrytningsverksamhet. Här delar de med sig av sin erfarenhet.

En väl fungerande brandtankvagn ger bra förutsättningar att begränsa en brand.

ska säkerställas, hur fordon och fordonens heta delar ska hållas rena från torv och hur personalen larmar. Räddningstjänsten på orten ska ha samma brandskyddsplan med karta på tillfartsvägar och vattentag så att det inte råder tveksamheter vart de ska bege sig vid ett larm.

Gnistbildning från maskiner är vanligaste brandorsaken

Carl-Eric Lindqvist och Leif Olsson listar också de vanligaste orsakerna till bränder på torvtäkter:

-Den absolut vanligaste brandorsaken är gnistbildning från de maskiner som är verksamma på tåkten. Gnistor kan uppstå genom att metalldelar på maskinerna slår mot stenar vilka kan ligga dolda i torven. Gnistor kan också orsakas av maskinernas förbränningsmotorer.

-Brand kan också uppstå när torven

kommer i kontakt med heta ytor som till exempel avgassystem och katalysatorer på personbilar och andra fordon, eller om man inte stoppar till exempel olje- och bränsleläckage.

Rena maskiner och förbud mot obehörig fordonstrafik på torvtäkten är således faktorer som minskar risken för bränder.

Carl-Eric och Leif poängterar också vikten av att vara försiktig vid underhållsarbete:

-Svetsning och skärande bearbetning kan orsaka bränder och sådan verksamhet är därför inte tillåten ute på en torvtäkt, utan endast på särskilda områden avsedda för reparationsarbeten.

Notabelt är också att självantändning av torv kan ske under ogynnsamma förhållanden.

-Självantändning kan förhindras genom till exempel packning av fräst torv och noggrannhet vid stackning av stycketorv.

Elden är god, när den inte får råda själv. Får den härja fritt och okontrollerad kan konsekvenserna bli förödande.

Carl-Eric Lindqvist

-Det allra viktigaste när man upptäcker en brand på tåkten är att meddela någon vad som hänt innan man påbörjar släckningsarbetet. På detta sätt kan de allra flesta bränder tas om hand i sin linda, samtidigt som man genom att uppmärksamma andra om att det brinner får en backup som är beredd om elden skulle få en större omfattning. Det berättar Carl-Eric Lindqvist och Leif Olsson, Neova.

Bäst att tänka efter före

-Det är vid aktiviteter runt en torvtäkt, precis som i de flesta andra situationer i livet, alltid bäst att tänka efter före. Innan det händer.

-I syfte att minska brandrisken vid torvtäkter ska en brandskyddsplan upprättas för varje täkt. Den ska reglera bland annat vid vilken väderlek produktionen ska utföras, hur brandbevakningen ska ske och vilken utrustning för släckning som ska finnas inom tåkten och på fordon och maskiner.

-Brandskyddsplanen ska också klargöra hur tillgången på släckvatten

Leif Olsson

Orsaker till torvbränder:

Gnistbildning från de maskiner som är verksamma på tåkten. Torven har kommit i kontakt med heta ytor. Olje- och bränsleläckage

Brandförebyggande åtgärder:

Se till att maskinerna är rena och sätt upp skyltar med förbud mot obehörig fordonstrafik på torvtäkten. Införskaffa en tankvagn som kan begränsa en brand.

Remissvar gör torven het i höst

EU:s grönbok - En ram för klimat- och energipolitiken 2030. Så heter ett viktigt dokument från EU och i samband med att det sammanställs vill EU ha svar på frågor om bl.a. mål, styrmedel och möjligheter för att i ökad utsträckning bedriva en nationellt anpassad energipolitik.

Synpunkter har efterfrågats från medlemsländerna och Branschföreningen Svensk Torv har fått frågan på remiss. I vårt yttrande har vi svarat att det är en fördel om klimatmålet tydliggörs i energi- och klimatpolitiken. Då betonas torvens viktiga roll i arbetet med att uppnå övergripande energi- och klimatpolitiska mål. Samtidigt bör förnybarhetsmålet finnas kvar eftersom torv som sameldas med trädbränslen spelar en viktig roll i arbetet med att effektivt använda förnybara bränslen.

I svaret framhåller vi de problem som uppstår då emissionsfaktorn för torv är högre än motsvarande för

olja och kol. Det ger helt fel signaler för energiaktörerna som överger ett inhemskt miljövänligt bränsle för fossila bränslen.

Torven bör istället behandlas från ett livscykelperspektiv med hänsyn till dess verkliga klimateffekter. Torv har en lägre emissionsfaktor än både kol och olja.

”Det är en fördel om klimatmålen tydliggörs i energi- och klimatpolitiken.”

Vi utgår från att den svenska regeringen kommer att driva denna fråga aktivt i EU under hösten.

En annan remiss som Svensk Torv besvarat kommer från Finansdepartementet som i en promemoria föreslår en generell minskning av skatten

för fossila bränslen för värmeproduktion. Här har vi anfört att dessa åtgärder tillsammans innebär att konkurrensläget för torv, och andra förnybara bränslen, försämrats ytterligare gentemot fossila bränslen. Resultatet blir att torv behandlas på ett mycket mer ogynnsamt sätt än olja och kol i EUs system för handel med utsläppsrätter. Förslaget står i strid med riksdagens beslut från 2003 om att torv ska införas i elcertifikatssystemet. Följden kommer bli att användningen av kol, olja och naturgas ökar, liksom utsläppen av koldioxid.

Vi ser fram emot en spännande höst

Den 13 november arrangerar Svensk Torv ett frukostmöte i riksdagshuset då säkert dessa frågor kommer att tas upp i diskussionerna med riksdagsledamöter och tjänstemän. Mer information kommer finnas på hemsidan.

Text: Cleas Rülcker
Foto: Thomas Merlöv

Bild från Torps Stormyr i Småland som restaurerats på ett hållbart och korrekt sätt. Efter drygt tio år är den nästan helt täckt av skog igen. Rester av fågelsjön som bildades i början syns till vänster och torvjord till höger.

Även i framtiden blir torven det viktigaste ämnet i jordprodukter inom EU

Text: Magnus Brandel, projektledare SvenskTorv och Neovas representant i EPAGMAs exekutivkommitté
foto: Växthus från Vitavia

Livscykelanalys (LCA) är ett sätt att mäta den totala miljöbelastningen av exempelvis olika råvaror och produkter från vaggan till graven. I studien konstateras att torv förblir den viktigaste delen vid framställning av jordprodukter under överskådlig tid inom EU.

På uppdrag av EPAGMA (European Peat And Growing Media Association i Bryssel vilket är den Europeiska torvbranschens organisation i Bryssel) har konsultfirman Quantis från Schweiz genomfört en LCA för odlingsstorv och andra jordprodukter.

Studien kartlade olika jordprodukters miljöeffekter ur ett LCA-perspektiv. Det gällde torv, samt i första hand kompost, kokosnötskal, bark, mineralull och träfiber. Miljökategorierna som studerades var klimatförändringar, biologisk mångfald, mänsklig hälsa och naturresurser. De huvudsakliga slutsatserna av studien är följande:
- Alla studerade jordprodukter påverkar miljön på olika sätt.

Torv kommer att bli den viktigaste delen i jordprodukter, framhåller EU. Ett exempel är torven som finns i jord för trädgårds- och växthusodlingar.

- Det är inte möjligt att klart fastställa vilken produkt som har mest eller minst effekt på de olika studerade miljökategorierna.
- Produkter som innehåller en hög andel torv visar en högre påverkan på klimatet och naturresurser än andra produkter.
- Produkter som innehåller en hög andel grön kompost har relativt sett högre effekt på mänsklig hälsa.
- Produkter som har en hög andel kokosnötskal har en högre effekt kopplat till biologisk mångfald.

”Växttorvsmarknaden kommer ställa större krav på jordprodukter i framtiden.”

Växttorvsmarknaden kommer, enligt branschens bedömning, att ställa allt större krav på jordprodukter i framtiden. Beroende på torvens goda egenskaper och tillgänglighet kommer torv att utgöra den viktigaste komponenten vid framställning av jordprodukter under överskådlig tid inom EU.

Andelen torv i ingående produkter som jordförbättringsmedel kommer dock att minska i framtiden. En av anledningarna till detta är torv i viss utsträckning kan ersättas av bl.a. kompostmaterial.

I framtiden kommer regionala och lokala produkter att användas mer som jordförbättringsprodukter om förutsättningar finns och kvaliteten kan garanteras. En slutsats man kan dra är att det i dagens läge inte är realistiskt att fasa ut torv eftersom det saknas produkter som har samma egenskaper som torv. För att använda torv på ett så effektivt sätt som möjligt är det viktigt att bedriva forskning för att kunna ta fram andra produkter med egenskaper som gör att de kan komplettera torv på kort och lång sikt, framgår av studien.

Studien och en sammanfattning av denna återfinns på EPAGMAs hemsida www.epagma.eu samt på www.svensktorv.se

Allt mer beslut om torv fattas i Bryssel

Allt fler nationella frågor tenderar att ha en stark koppling till eller till och med styras av EU. Det gör att systemet för beslutsfattande är komplext och branschorganisationer som Svensk Torv måste arbeta och vara aktiv både nationellt via de svenska departementen och internationellt i Bryssel för att påverka besluten som berör torvnäringsen i Sverige.

EPAGMA , European Peat and Growing Media Association, bevakar frågor rörande torv och jordprodukter i Bryssel. Viktiga frågor just nu är att få till stånd en gemensam märkning av jordprodukter som används i växthus och trädgårdar i Europa för att undvika att alla länder har sitt eget märksystem.

EPAGMA tog vidare initiativ till en livscykelanalys för odlingstorv och en sammanställning rörande genomförda livscykelanalyser för torv. En annan aktuell fråga är den så kallade grönboken för energi- och klimatfrågor som kommer att hanteras av EU-kommissionen under hösten. Genom EPAGMA arbetar ledamöterna vidare med en certifiering av torvbruket som genomförs av en holländsk organisation och avsikten är att EPAGMA skall vara en av huvudmännen för detta system. Utöver dessa frågor tas ett stort antal initiativ från EU som löpande måste granskas nogga för att se vilka konsekvenser de kan få för torvbranschen.

I regel kommer olika initiativ via EU-kommissionen, det sker ofta i form av särskilda så kallade grönböcker.

Magnus Brandel

Dessa ”grönböcker” remitteras ofta till olika medlemsländer varefter det tas fram förslag som i många fall måste passera igenom EU:s ministerråd, där de olika medlemsländerna kan påverka förslagen, och EU-parlamentet som är direktvalt av medlemsländerna.

Det finns många möjligheter att påverka processen från EPAGMAS sida i de olika faser som frågorna måste passera igenom. En av mina uppgifter när jag är i Bryssel är att etablera och underhålla kontakter med den svenska delegationen, EU-parlamentariker med mera.

Min erfarenhet efter att i drygt tio år suttit med i EPAGMA är att allt fler nationella frågor tenderar att kopplas till EU eller till och med styras av EU. Det gör att systemet för beslutsfattande

blir komplext och ofta av den karaktären att man måste jobba både via de svenska departementen och EPAGMA för att påverka besluten som fattas i Bryssel. Det utgör en utmaning att jobba i en denna komplexa organisation och samtidigt vet vi att man från EU:s sida bejaktar att organisationer i likhet med Svensk Torv bedriver lobby i Bryssel. Anledningen är att EU efterfrågar synpunkter från olika länder och organisationer för att kunna fatta väl avvägda beslut.

Vill du veta mer?

Mer information finns på EPAGMAS hemsida www.epagma.se

Text: Magnus Brandel, projektledare Svensk Torv och Neovas representant i EPAGMAS exekutivkommitté

EPAGMA

EPAGMA, European Peat and Growing Media Association, grundades 2003 och samlar totalt ?? företag från ?? europeiska länder. Flera branschföreningar för torv i Europa är associerade till organisationen. Magnus Brandel är Neovas representant i exekutivkommittén som bereder ärenden till styrelsen där alla medlemsföretag är representerade.

I exekutivkommittén ingår, förutom Neova, VAPO från Finland, Klasman Deilman från Tyskland, Peltracom från Belgien och Board na Mona från Irland. Det finns även särskilda arbetsgrupper som jobbar under exekutivkommittén med odlings- och energitorv.

Samarbetet mellan Neova och VAPO är väl utvecklat då Neova är ett dotterföretag till VAPO.

Burson Marsteller sköter det dagliga arbetet på EPAGMAS kansli i Bryssel, vid Square de Meuse nära EU-parlamentet och granne med den svenska EU-delegationen.

Torven ger svensk whisky röksmaken

Text: Ingrid Kyllerstedt
Foto: Leif Olsson

Företaget Mackmyra som tillverkar whisky röker sin egen malt med svensk torv från den närbelägna Karinmossen utanför Gävle.

- Vi på Neova är därför stolta att få leverera lokal torv till Mackmyra, där de ställer höga krav på råvarorna för deras tillverkning, säger Leif Olsson, produktchef för torv.

Historiskt sett var torv den enda bränslekällan inom whiskyindustrin, speciellt på brittiska öarna där whisky framställdes sedan urminnes tider. Andra bränslen har tillkommit för att torka malten men många förknippar fortfarande whisky med rösig torvsmak.

Malten får en viss rökighet beroende på hur länge den utsatts för torvröken. Även fuktigheten i malten påverkar slutresultatet eftersom malten bäst tar upp rökigheten när den är fuktig. Mackmyra röker sin whisky med torv från Karinmossen.

- Spårbarhet och hög kvalitet är viktigt för slutresultatet på whisky och därför använder Mackmyra vatten från rullstensåsen Valboåsen och korn av Sigillkvalitet från utvalda svenska gårdar, säger Lars Lindberger, PR-ansvarig på Mackmyra.

Håkan Ekström är rökare och ansvarig för rökanläggningen och mältningen i Mackmyra Whiskyby.

Mackmyra Svensk Whisky AB grundades 1999 och är Sveriges första maltwhisky tillverkare. Verksamheten bedrivs i Mackmyra Whiskyby och på Mackmyra Bruk strax utanför Gävle.

Whiskybyn utgör centralpunkten både för tillverkning av whisky och besöksverksamhet. Mognadslagring sker i Bodås, Fjäderholmarna, Häckeberga och Smögen. Bolaget har kontor för ledning, marknad och försäljning i Stockholm. Mer information: www.mackmyra.se

- Eftersom vi gör svensk whisky använder vi alltid svenska råvaror, och med torv från Gästrikland kan vi veckligen stå för att vi gör svensk rök, berättar Lars Lindberger.

Längs åsen strax väster om Mackmyra är markerna sankta och här finns den gamla sjöbottentorvtäkten där Mackmyras torv bryts, på Karinmossen. Torven bryts, pressas och torkas innan och den levereras till destilleriet. Innan rökningen börjar har grön malt, dvs fuktigt korn i mältningens slutskede, fördelats i ett två decimeter tjockt skikt på en perforerad plåt inne i rökkölnan.

- Rökutvecklingen av torven är fin och kryddas med att späda enriskvistar från trakten läggs ovanpå eldbädden. Sedan leds röken in under grönamalten och får passera genom maltbädden, berättar Lars Lindberger.

Väl antänd brinner torven länge och kontrollerat och är en utmärkt värmekälla som både torkar malten och lämnar kvar de ämnen som sedan ger den färdiga whisky dess röksmak.

Rökigheten i malten mäts i parts per million (ppm) av en ämnesgrupp som kallas fenoler.

Även ämnena kresol och guaiacol bidrar till rökigheten. Dessa ämnen påminner för de flesta om tjära, brandrök eller någon slags jordighet, men varje destilleri får sin egen karaktär på rökighetskänslan.

Noterat...

Lyckad torvskörd i skåne

I ett reportage i Kristianstadsbladet intervjuas Egon Persson som sköter entreprenaden av torvproduktionen på Vissmossen utanför Killhult som ingår i Econova, medlemsföretag i Svensk Torv.

Egon är hittills mycket nöjd med skörden och säger till Kristianstadsbladet:

– De gamla torvgubbarna sa att man ska ha 50 procent buffert i ladorna. Vi räknar med att ha 100 procent när säsongen är över i september.

Läs artikeln via vår hemsida, www.svensktorv.se

Svensk Torvs medlemmar

BMR Produkter

Producerar och förädlar växttorv, torvströ, torvblock och torvmix. www.bmrprodukter.se

E.ON Värme Sverige AB

Producerar och distribuerar fjärrvärme och fjärrkyla. www.eon.se

Econova Garden

Jordproducent och leverantör av trädgårdsprodukter på den skandinaviska marknaden. www.econova.se/garden

Garden Products AB

Säljer torvblock. www.gardenproducts.se

Gällivare Energi AB

Bedriver fjärrvärmeverksamhet som omfattar produktion, distribution och försäljning samt produktion av el. www.gallivareenergi.se

Hasselfors Garden

Trädgårdsföretag med torv- och jordprodukter till hobby, proffs och anläggning. www.hasselforsgarden.se

Holmen Energi AB

Har ansvaret för koncernens vattenkraft- och vindkraftsanläggningar och för elförsörjningen till Holmens industrier i Sverige. www.holmen.com

Härjedalens Miljöbränsle AB

Levererar torra biobränslen så som pellets och briketter baserade på trä och/eller torv som råvara. www.hmab.se

Hörle Torv AB

Tillverkar och säljer torvströ och torvmull.

Jämtkraft AB

Producerar samt levererar förnybar el och fjärrvärme. www.jamtkraft.se

Killebergs Torvindustri AB

Producerar och säljer torv för trädgårdsodling.

Kommunbränsle i Ådalen AB

Producerar och säljer torv och andra biobränslen.

Krontorp AB

På Krontorps Gård bedrivs skogsbruk, jordbruk, bergtäkt och torvbruk för stallströ och jordförbättring. www.krontorp.se

Mellanskog

Är en skogsägarförening som på olika sätt hjälper skogsägare att få välskötta skogar. www.mellanskog.se

Mullmäster AB

Bedriver brytning och förädling av torv, främst för användning till stallströ, jordförbättring och växtodling. www.stallvital.se

Neova AB

Erbjuder produkterna pellets, torv samt olika värmelösningar. www.neova.se

Ryd Torv AB

Bedriver torvtäkt och VTS Maskin utför arbetet med att bryta torven.

Råsa Torv AB

Bedriver brytning och försäljning av torvprodukter.

Rölanda Produkter AB

Bedriver tillverkning av jordförbättringar samt handel och tillverkning av trädgårdsprodukter. www.rolunda.se

SCA Energy AB Norrbränslen

Producerar och levererar biobränslen såsom grot, bark, spån, flis och torv. www.sca.com

ScanPeat AB

Arbetar med blocktorv för yrkesodling med målet RHP certifiering samt RPP (Responsible Peat Production). www.scanpeat.com

Skelefteå Kraft AB

Har egna produktionsanläggningar för vindkraft, vattenkraft, värme och bioenergi. www.skeleftea.se

Småländska Torv AB

Arbetar med energitorvutvinning och torvprodukter.

Svenarums Torvprodukter AB

Bedriver bearbetning och tillverkning av torvprodukter. www.svenarumstorvprodukter.se

Sävne Torv AB

Bedriver torvbrytning och säljer torv till stallströ, jordförbättring och för uppvärmning. www.savne-torv.se

Södra Skogsenergi AB

Producerar och säljer strötorv, växttorv och energitorv, samt alla typer av fasta biobränslen. www.sodra.se

Södra Åshults Torv AB

Framställer sammansättningar till bland annat växthusodlingar, plantskolor, golfbanor, offentliga miljöer och inomhusplanteringar. www.sodraarhultstorv.se

Söftesmåla Naturtorv AB

Producerar torvblock på eget torvfält. Användningsområden: stallströ och jordförbättringsmedel. Kontakt: softesmalanaturtorv@telia.com

Torvfabrikanternas Centralförening (TFC)

En förening med syfte att främja medlemmarnas gemensamma ekonomiska intressen.

Ulvö Torv AB

Producerar och säljer torvströ och torvmull. Kontakt: ulvotorv@telia.com

Umeå Energi AB

Levererar förnybar el, miljöanpassad fjärrvärme och fjärrkyla samt bredband. www.umeaenergi.se

Torv är en naturlig råvara – för energi, i trädgårdar och i djurhållning

Vill du vara med?

Branschföreningen Svensk Torv har funnits sedan 1999 och informerar och arbetar för torv och den roll den fyller i ett hållbart torvbruk och energisystem. Sveriges yta består till en fjärdedel av torv och rätt förvaltd kan denna inhemska råvara bli en ännu större tillgång.

För mer information se www.svensktorv.se eller mejla till info@svensktorv.se

Foto: Gustav Kron/giverton.se

Branschföreningen
**SVENSK
TORV**